

การมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายประชารัฐของประชาชน
ตำบลท่าล้อ อำเภот่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี
Participation in creating a public network of people in Tha Lo
Subdistrict, ThaMuang District, Kanchanaburi Province

สุวิน ศรีเมือง* ภูกิจ ยลชญาวงศ์
Suwin Srimuang*, Phukit Yonchayawong
คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์*²
Faculty of Arts and Sciences Southeast Asia University
Suwin61111@gmail.com

Received: September 17, 2019

Revised: November 5, 2019

Accepted: November 12, 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายประชารัฐของประชาชนตำบลท่าล้อ อำเภอต่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี 2) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายประชารัฐของประชาชนตำบลท่าล้อ อำเภอต่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามลักษณะข้อมูลส่วนบุคคล และ 3) กำหนดแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายประชารัฐของประชาชน ตำบลท่าล้อ อำเภอต่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี เป็นวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 353 คน สถิติที่ใช้คือ การแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ย หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และจัดลำดับความสำคัญของค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความต้องการ ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายประชารัฐของประชาชน เป็นตามลำดับดังนี้ อันดับแรกคือ ด้านการใช้ประโยชน์เครือข่าย (.28) อันดับสองคือ ด้านการจัดระบบบริหารเครือข่าย (.27) อันดับสามคือ ความต้องการด้านการธำรงรักษาเครือข่าย (.26) และอันดับสี่คือ ด้านการก่อรูปเครือข่าย (.25) 2) ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายประชารัฐของประชาชน จำแนกตามลักษณะข้อมูลส่วนบุคคล พบว่า ภาพรวมเพศหญิง (.29) สูงกว่าเพศชาย (.23) อายุตั้งแต่ 41-50 ปี มีค่าสูงสุด (.30) รองลงมา คือ อายุมากกว่า 50ปี (.28) อายุไม่เกิน 30ปี (.26) และอายุระหว่าง 31-40ปี (.24) การศึกษาระดับประถมศึกษามีค่าสูงสุด (.28) รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษา (.27) และระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า (.26) รายได้ต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาทมีค่าสูงสุด (.29) รองลงมาคือ มีรายได้มากกว่า 20,000 บาท (.28) และมีรายได้ตั้งแต่ 10,001-20,000 บาท (.25) และ 3) แนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมตามความต้องการ พบว่า 1) ด้านการก่อรูปเครือข่ายควรมีการใช้สื่อประชาสัมพันธ์ที่เข้าถึงคนในชุมชน 2) ด้านการจัดระบบบริหารเครือข่าย ควรมีการจัดตั้งและกำหนดบทบาทความร่วมมือในภาคส่วนต่าง ๆ ให้ชัดเจน 3) ด้านการใช้ประโยชน์เครือข่าย ควรสร้างความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข้อมูล สร้างความรู้ใหม่ สร้างแนวทางปฏิบัติให้ไปในทิศทางเดียวกัน และ 4) ด้านการธำรงรักษาเครือข่าย ควรมีการจัดกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่องและครบวงจร

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม การสร้างเครือข่ายประชารัฐ ตำบลท่าล้อ

Abstract

The objectives of this research were to study 1) status of participation in the construction of the civil state network of the people in Tha Lo Subdistrict, ThaMuang District, Kanchanaburi Province 2) relationship networking of participation in the construction of the civil state network of the people of Tha Lo District, ThaMuang District, Kanchanaburi Province classified by personal data characteristics and 3) guidelines for participation in the creation of the public network of the people of Tha Lo Subdistrict, ThaMuang District, Kanchanaburi Province. Questionnaires is used as a tool to collect data from a sample of 353 people. The statistics used are frequency distribution, percentage calculation, mean value, standard deviation , sort the needs The results showed that 1. The first is the network utilization (.28) the second is the network management system (.27) the third is the network maintenance (.26) and the fourth. Is the form of network formation (.25) The comparison results are classified by personal data characteristics. It was found that the female (.29) was higher than the male (.23) aged from 41-50 years with the highest value (.30) followed by the age of more than 50 years (.28) not over 30 years old (.26) and between the ages of 31-40 years (.24) the primary education level has the highest value (.28) followed by the secondary level (.27) and the bachelor's degree or higher (.26) No more than a month 10,000 baht with the highest value (.29), followed by more than 20,000 baht (.28) and income from 10,001-20,000 baht (.25) Development guidelines according to need. It was found that 1) Formation of networks should use public relations materials that reach people in the community. 2) The network management system should be organized and defined. Cooperative roles in various sectors To be clear. 3) in terms of utilization of networks should establish cooperation in the exchange of information Create new knowledge, create guidelines in the same direction, and 4) Network maintenance should be organized together and continuously.

Keywords: participation, networking, PrachaRatThaLo Subdistrict

บทนำ

แนวคิด“ประชารัฐ” เป็นแนวคิดที่เริ่มขึ้นมาในช่วงของกระแสแนวคิดการจัดการสาธารณะแนวใหม่ (NewPublic Governance) โดยแนวคิดประชารัฐมีจุดมุ่งเน้นอยู่ที่การลดบทบาทภาครัฐและให้ความสำคัญต่อการประสานพลังและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการสาธารณะทั้งทางตรงและทางอ้อม (Osborne , 2010) โดยมีความเชื่อว่า “ประชาชนทุกคนเป็นพลังอำนาจที่สำคัญในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาประเทศในทุกมิติอย่างยั่งยืน” โดยองค์การพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Programme, 1995) ได้พยายามผลักดันและสร้างการยอมรับร่วมกันในระดับโลกว่า กลไกประชารัฐที่ดีและการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นประเด็นสำคัญที่ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ เพราะกลไกประชารัฐเป็นรากฐานที่ทำให้คนในสังคมโดยรวมอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขและสำหรับประเทศไทยนั้นได้

มีการกำหนดยุทธศาสตร์ประชารัฐที่สำคัญขึ้นได้แก่ 1) “รัฐบาล” กับ “ประชาชน” โดย “รัฐ” หรือรัฐบาลจะเป็นผู้อำนวยความสะดวก สนับสนุนและเปิดช่องทางให้ “ประชา” หรือภาคเอกชนและประชาชนทั่วไปเข้ามามีส่วนร่วมตามกระบวนการประชาธิปไตย เพื่อให้ประชาชนเข้าใจการบริหารงานของรัฐบาลในเรื่องต่าง ๆ และ 2) “ประชาชน” กับ “เจ้าหน้าที่รัฐ” คือ การทำงานร่วมกันของประชาชนและเจ้าหน้าที่รัฐเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยการสร้าง “เครือข่ายประชารัฐ” ในทุกด้านจะเป็นกลไกสำคัญที่เชื่อมโยงและเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนเข้าด้วยกัน อันเป็นแนวทางที่ทำให้การบริหารจัดการของรัฐในด้านต่าง ๆ มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล คุ่มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งต่อการพัฒนาประเทศ การพัฒนาชุมชนและการพัฒนาสิทธิและสวัสดิการของรัฐ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน ไม่ให้เกิดปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคมเช่นที่ผ่านมา สำหรับ ตำบลท่าล้อ อำเภอม่วง จังหวัดกาญจนบุรี ปัจจุบันมีประชากร 7,891 คน ครั้วเรือน จำนวน 2,875 ครั้วเรือน (ศูนย์ข้อมูลประเทศไทย, 2561) อาชีพหลักได้แก่ การเกษตรเป็นหมู่บ้านที่อยู่ระหว่างการพัฒนา มีจุดแข็งของชุมชนโดยที่คนในชุมชนมีการพัฒนาด้านการเรียนรู้และการศึกษาในระดับที่มากขึ้นและคนในชุมชนมีโอกาสมุ่งเพิ่มศักยภาพด้านการศึกษา เนื่องจากอยู่ใกล้สถานศึกษาภาคบังคับและระดับอุดมศึกษา คนในชุมชนมีสุขภาพแข็งแรง เนื่องจากสามารถได้รับการรักษาจากสถานพยาบาลได้รวดเร็วเพราะอยู่ในพื้นที่หมู่บ้านและใกล้อำเภอม่วง นอกจากนี้ คนในชุมชนยังสามารถติดตามข่าวสารในหมู่บ้านและข่าวสารต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี เนื่องจากมีการประชาสัมพันธ์เสียงตามสายและสื่อต่าง ๆ อีกทั้งคนในชุมชนมีช่องทางแหล่งเงินทุนในการขยายกิจการ เนื่องจากมีเงินออมหมู่บ้านที่สามารถกู้ยืมเงินในกลุ่มสมาชิกได้มีการดำเนินการตามโครงการประชารัฐ อาทิ การได้รับเงินสนับสนุนพัฒนาหมู่บ้าน เพื่อให้หมู่บ้านนำไปดำเนินการตามความต้องการของหมู่บ้าน นอกจากนั้น ยังมีการโครงการพัฒนาชุมชนในรูปแบบอื่น ๆ และเพื่อให้การดำเนินการโครงการประชารัฐหรือโครงการความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคประชาชนและภาคเอกชนมีการดำเนินไปอย่างราบรื่นภายใต้บรรยากาศความร่วมมือกันในการติดตาม ตรวจสอบ เสนอแนะและประเมินผลจนโครงการหรือแผนงานต่าง ๆ บรรลุตามเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องมีการสร้างเครือข่ายภาคประชาชนในท้องถิ่นให้เกิดขึ้นและมีความเข้มแข็งมากพอที่จะเข้ามามีส่วนร่วมตรวจสอบและสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้มีการบริหารงานแบบหลักธรรมาภิบาลโปร่งใสตรวจสอบได้ แต่การสร้างเครือข่ายภาคประชาชนให้เกิดขึ้นนั้นจำเป็นต้องมีพื้นฐานสำคัญมาจากประชาชนในท้องถิ่นที่ตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ที่จะได้รับจากมีเครือข่ายภาคประชาชนก่อน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญที่จะทำวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายประชารัฐของประชาชนตำบลท่าล้อ อำเภอม่วง จังหวัดกาญจนบุรีเพื่อจะได้ศึกษาถึงสภาพการมีส่วนร่วม ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายประชารัฐรวมทั้งนำเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายประชารัฐของประชาชนตำบลท่าล้อ อำเภอม่วง จังหวัดกาญจนบุรี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายประชารัฐของประชาชนตำบลท่าล้อ อำเภอม่วง จังหวัดกาญจนบุรี

2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ผลต่อการมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายประชารัฐของประชาชนตำบลท่าล้อ อำเภอนาม่วง จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามลักษณะข้อมูลส่วนบุคคล

3. เพื่อกำหนดแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายประชารัฐของประชาชนตำบลท่าล้อ อำเภอนาม่วง จังหวัดกาญจนบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ จำนวนครัวเรือนของตำบลท่าล้อ อำเภอนาม่วง จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 2,875 ครัวเรือน และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการของยามาเน่ (Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ระดับร้อยละ 5 และทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยในครั้งนี้จำนวน 353 ครัวเรือน ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยผู้ที่ตอบแบบสอบถามเป็นหัวหน้าครอบครัวหรือผู้แทนจากครัวเรือน คิดเป็นจำนวนคนทั้งสิ้น 353 คน

แนวทางพัฒนาตามความต้องการในการสร้างเครือข่ายประชารัฐประชาชนกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและมีบทบาทหรือส่วนร่วมในโครงการประชารัฐ จำนวน 10 คน เลือกแบบเจาะจง

2. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

การสร้างและพัฒนาแบบสอบถาม (Questionnaires) มีขั้นตอนดังนี้ 1) ศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ชั่งจากเอกสารต่าง ๆ 2) กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะของคุณลักษณะแต่ละด้าน 3) สร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมสิ่งที่ต้องการวัดแต่ละด้าน

3. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล เป็นการสอบถามข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเพื่อการมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายประชารัฐของประชาชนตำบลท่าล้อ อำเภอนาม่วง จังหวัดกาญจนบุรีจำนวน 4 ด้าน คือ ด้านการก่อรูปเครือข่าย ด้านการจัดระบบบริหารเครือข่าย ด้านการใช้ประโยชน์เครือข่าย และด้านการบำรุงรักษาเครือข่าย มีรูปแบบของการให้ตอบข้อมูลแบบตอบสนองคู่ (Dual-Response Format) ลักษณะเป็นแบบมาตรประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นการประเมินผลสภาพความเป็นจริง ส่วนที่ 2 เป็นการประเมินผลสภาพที่คาดหวังของประชาชน โดยผู้ตอบแบบสอบถาม จะประเมินผลค่าความต้องการที่มีต่อประเด็นต่าง ๆ ในการพัฒนา ทั้ง 3 ด้าน ของตนเองจากแบบสอบถามแต่ละข้อตามระดับการประเมิน 5 ระดับทั้ง 2 ส่วน ดังนี้

5 หมายถึง มีสภาพความเป็นจริง/สภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีสภาพความเป็นจริง/สภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีสภาพความเป็นจริง/สภาพที่คาดหวังในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีสภาพความเป็นจริง/สภาพที่คาดหวังในระดับน้อย

1 หมายถึง มีสภาพความเป็นจริง/สภาพที่คาดหวังในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อคำถามปลายเปิดเสนอแนะในเรื่องปัญหา อุปสรรค และข้อเสนออื่น เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็น และเสนอแนะต่าง ๆ ได้อย่างอิสระ

4. ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คนตรวจสอบความสอดคล้องครอบคลุมของเนื้อหาและความชัดเจนของข้อคำถามโดยนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence Index: IOC) และพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.5

ขึ้นไป สำหรับข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องน้อยกว่า 0.5 จะนำไปปรับปรุงและแก้ไข ผลการตรวจสอบพบว่าข้อคำถามมีค่าระหว่าง 0.66-1.00

5. ทดสอบเครื่องมือ นำไปทดลองใช้ (Try-Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนในหมู่บ้านใกล้เคียงที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด เพื่อหาความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ผลปรากฏว่าแบบสอบถามทั้งฉบับมีความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.89

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในเดือนมกราคม ถึงเดือนกรกฎาคม 2562 โดยแบ่งการจัดเก็บออกเป็นสองกรณี คือ 1) กรณีที่ผู้วิจัยดำเนินการแจกและจัดเก็บแบบสอบถามด้วยตนเองและ 2) ประสานกับผู้นำชุมชนตำบลท่าล้อให้จัดเก็บ

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

7.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติของแบบสอบถามดำเนินการ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล เป็นข้อคำถามแบบตรวจสอบรายการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้วิธีการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ข้อคำถามการมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายประชารัฐของประชาชนตำบลท่าล้อ อำเภอนาทม จังหวัดกาฬสินธุ์จำนวน 4 ด้าน ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และจัดลำดับความสำคัญของค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (Priority Needs Index; PNI_{modified})

ค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็น (สุวิมล ว่องวาณิช, 2542) คำนวณโดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{ค่า PNI}_{\text{modified}} = (I-D)/D$$

เมื่อ I = ความรู้/ทักษะ/เจตคติ ที่คาดหวัง

D = ความรู้/ทักษะ/เจตคติ ที่มีในปัจจุบัน

ตอนที่ 3 ข้อคำถามปลายเปิดเสนอแนะในเรื่องปัญหา อุปสรรค และข้อเสนออื่น ๆ ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) แล้วจัดหมวดหมู่

7.2 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) นำเสนอด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 1 พบว่า การมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายประชารัฐของประชาชนตำบลท่าล้อ อำเภอนาทม จังหวัดกาฬสินธุ์ อันดับแรก คือ ด้านการใช้ประโยชน์เครือข่าย ($\text{PNI}_{\text{modified}}=.28$) อันดับสอง คือ ด้านการจัดระบบบริหารเครือข่าย ($\text{PNI}_{\text{modified}}=.27$) อันดับสาม คือ ด้านการบำรุงรักษาเครือข่าย ($\text{PNI}_{\text{modified}}=.26$) และอันดับสี่ คือ ด้านการก่อรูปเครือข่าย ($\text{PNI}_{\text{modified}}=.25$) รายละเอียดตามตารางที่ 1

การมีส่วนร่วมในการสร้าง เครือข่ายประชารัฐของประชาชน	สภาพที่เป็นจริง			สภาพที่ความต้องการ			PNI	ลำดับ
	$\bar{X}$	SD.	ระดับ	$\bar{X}$	SD.	ระดับ		
1. ด้านการใช้ประโยชน์เครือข่าย	3.56	.35	มาก	4.57	.37	มากที่สุด	.28	1
2. ด้านการจัดระบบบริหาร เครือข่าย	3.51	.36	มาก	4.50	.45	มากที่สุด	.27	2
3. ด้านการธำรงรักษาเครือข่าย	3.56	.35	มาก	4.50	.40	มากที่สุด	.26	3
4. ด้านการก่อรูปเครือข่าย	3.68	.41	มาก	4.63	.40	มากที่สุด	.25	4

ตารางที่ 1 การมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายประชารัฐของประชาชนตำบลท่าล้อ อำเภอนาม่วง
จังหวัดกาญจนบุรี

2. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 2 ปัจจัยที่ผลต่อการมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่าย
ประชารัฐของประชาชนตำบลท่าล้อ อำเภอนาม่วง จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามลักษณะข้อมูลส่วนบุคคล
โดยการเปรียบเทียบค่าความต้องการ ตามตารางที่ 1 พบว่า

2.1 ค่าความต้องการในภาพรวมของเพศหญิง ($PNI_{modified}=.29$) สูงกว่าเพศชาย($PNI_{modified}=.23$)

2.2 ค่าความต้องการในภาพรวมของประชาชน อายุตั้งแต่ 41-50 ปี มีค่าสูงสุด($PNI_{modified}=.30$)
รองลงมาคือ อายุมากกว่า 50 ปี ($PNI_{modified}=.28$) อายุไม่เกิน 30 ปี ($PNI_{modified}=.26$) และอายุระหว่าง
31-40ปี ($PNI_{modified}=.24$)

2.3 ค่าความต้องการที่จำเป็นในภาพรวมของประชาชนที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา พบว่า
มีค่าสูงสุด ($PNI_{modified}=.28$) รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษา ($PNI_{modified}=.27$) และระดับปริญญาตรีหรือสูง
กว่า($PNI_{modified}=.26$)

2.4 ค่าความต้องการที่จำเป็นในภาพรวมของประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน10,000บาท
พบว่ามีค่าสูงสุด ($PNI_{modified}=.29$) รองลงมาคือมีรายได้มากกว่า 20,000 บาท ($PNI_{modified}=.28$) และมี
รายได้ตั้งแต่10,001-20,000 บาท ($PNI_{modified}=.25$)

3. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 3 การกำหนดแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมในการสร้าง
เครือข่ายประชารัฐของประชาชนตำบลท่าล้อ อำเภอนาม่วง จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า

3.1 ด้านการก่อรูปเครือข่ายควรมีการใช้สื่อประชาสัมพันธ์ที่เข้าถึงคนในชุมชน อาทิ เสียงตามสาย
เวทีประชาคม ใช้ผู้นำชุมชนเป็นสื่อกลางในการประชาสัมพันธ์ภาครัฐในฐานะผู้ริเริ่มให้เกิดเครือข่ายประชา
รัฐต้องสร้างตระหนักให้ประชาชนเห็นประโยชน์ของเครือข่าย ตลอดจนพัฒนาบุคลากรที่เป็นผู้นำในทุกภาค
ส่วน

3.2 ด้านการจัดระบบบริหารเครือข่าย เครือข่ายที่จัดตั้งควรมีการจัดผังโครงสร้าง และกำหนด
บทบาทความร่วมมือในภาคส่วนต่าง ๆ ให้ชัดเจนและเผยแพร่ให้แต่ละภาคส่วนได้ทราบ หลักการและ
ข้อตกลงที่มีควรจัดทำในรูปเอกสารชัดเจนและมีการเผยแพร่ให้สมาชิกเครือข่ายได้ทราบทั่วกัน ควรมีการ

อบรมหรือประชุมร่วมกันให้เกิดความเข้าใจ ตลอดจนมีหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดระบบสารสนเทศ และมีรูปแบบการสื่อสารข้อมูลข่าวสารที่หลากหลายเข้าถึงได้ง่าย

3.3 ด้านการใช้ประโยชน์เครือข่ายควรสร้างความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข้อมูล สร้างความรู้ใหม่ และสร้างแนวทางปฏิบัติให้ไปในทิศทางเดียวกัน และ

3.4 ด้านการธำรงรักษาเครือข่ายควรมีการจัดกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่องและครบวงจร มีการจัดกิจกรรมในวันสำคัญต่าง ๆ สร้างแรงจูงใจในการเข้าร่วม อาทิ ค่าตอบแทน การจัดให้มีสถานที่ที่เหมาะสม มีเครื่องมือและอุปกรณ์การทำงานที่จำเป็นเพื่อใช้เป็นศูนย์ในการประสานงาน มีการสร้างผู้นำรุ่นใหม่โดยให้เรียนรู้จากปฏิบัติจริง ตลอดจนภาครัฐควรเป็นหลักในการประสานและอำนวยความสะดวกให้ภาคเอกชนเข้าสนับสนุน

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายประชารัฐของประชาชนตำบลท่าล้อ อำเภอนาทม จังหวัดน่าน ซึ่งมีประเด็นที่น่าสนใจสามารถนำมาอภิปรายได้ ดังนี้

1. จากผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 1 การมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายประชารัฐของประชาชนตำบลท่าล้อ อำเภอนาทม จังหวัดน่าน พบว่า มีความต้องการในการสร้างเครือข่ายประชารัฐเป็นอันดับแรก คือ ด้านการใช้ประโยชน์เครือข่าย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะประชาชนยังไม่เห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ที่จะได้รับจากการเข้าร่วมเครือข่าย ส่วนที่เข้าร่วมเป็นเพราะมีการจัดประชุมด้านค่าตอบแทนให้หรือเป็นเพราะมีความสัมพันธ์ส่วนบุคคลที่ดีกับผู้นำชุมชนหรือข้าราชการที่รับผิดชอบงานนั้น ๆ ได้ขอความร่วมมือมา ดังนั้น เพื่อให้ประชาชนตระหนักถึงประโยชน์อย่างแท้จริงของเครือข่ายทั้งในด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูล การสร้างองค์ความรู้ใหม่ การระดมทรัพยากร การสร้างมาตรฐานงานและแนวทางปฏิบัติที่ดีให้ไปในทิศทางเดียวกันจึงควรจัดให้มีการประชุมชี้แจงและฝึกอบรมเกี่ยวกับแนวคิดเครือข่ายประชารัฐให้มีความรู้ ความเข้าใจมากขึ้น ส่วนอันดับสองด้านการจัดระบบบริหารเครือข่ายสะท้อนให้เห็นว่าการดำเนินการภาครัฐในเชิงโครงสร้างและระบบงานยังไม่มีชัดเจนเพียงพอในสายตาของประชาชนซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Starkey (1997) และเสรี พงศ์พิศ (2548) ที่เสนอขั้นตอนการสร้างเครือข่ายที่ยั่งยืนมีการร่างเป้าประสงค์(Purpose) บอกเป้าหมาย (Goals) และวัตถุประสงค์ (Objectives) กำหนดแผนการดำเนินงาน (Action Plan) กำหนดกฎระเบียบกฎเกณฑ์ขั้นพื้นฐาน กำหนดกระบวนการในการตัดสินใจ (Define Decision Making Process) เตรียมแผนการสื่อสารระหว่างสมาชิก เลือกโครงสร้างการจัดการองค์การและจัดหาทุนในการดำเนินงาน (Secure Resources บทบาทความร่วมมือในภาคส่วนต่าง ๆ ให้ชัดเจนและเผยแพร่ให้แต่ละภาคส่วนได้ทราบ สอดคล้องกับเกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2543) ได้กล่าวถึงกระบวนการสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงระหว่างสมาชิกซึ่งอาจจะเป็นบุคคลต่อบุคคล บุคคลต่อกลุ่ม กลุ่มต่อกลุ่ม เครือข่ายต่อเครือข่ายกลายเป็นเครือข่ายย่อยภายใต้เครือข่ายใหญ่ ในการเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายไม่ได้เป็นเพียงการรวมตัวกันโดยทั่วไปแต่มีเป้าหมายในการทำกิจกรรมร่วมกันสอดคล้องกับสุวิมล ว่องวานิช (2542) ให้ความหมายของความต้องการจำเป็นไว้ว่าเป็นความแตกต่างระหว่างสิ่งที่มุ่งหวังหรือสิ่งที่ต้องการกับสิ่งที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน โดยความแตกต่างที่เกิดขึ้นจะบอกสภาพปัญหาที่มีอยู่

2. จากผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายประชารัฐของประชาชนตำบลท่าล้อ อำเภอนาทม จังหวัดน่าน จำแนกตามลักษณะข้อมูลส่วนบุคคล โดยการเปรียบเทียบค่าความต้องการ พบว่า

2.1 ค่าความต้องการในภาพรวมของประชาชนเพศหญิงสูงกว่าเพศชาย ทั้งนี้เนื่องจาก ตำบลท่าลื้อมีประชากรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงและเพศหญิงจะให้ความสนใจในการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมและโครงการต่างด้านการพัฒนาชุมชนมากกว่าเพศชาย ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มอาสาสมัครสุขภาพประจำหมู่บ้าน (อสม.) กรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตและกรรมการหมู่บ้าน ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลในการสัมภาษณ์เชิงลึก

2.2 ค่าความต้องการในภาพรวมของประชาชนอายุตั้งแต่ 41-50 ปี มีค่าสูงสุดรองลงมาคือ อายุมากกว่า 50 ปี อายุไม่เกิน 30 ปีและอายุระหว่าง 31-40 ปีตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจาก ประชาชนส่วนใหญ่ของตำบลท่าลื้อจะมีอายุระหว่าง 41-50 ปี ดังนั้น จึงมีสัดส่วนในการเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการประชารัฐมากกว่าประชาชนที่มีอายุมากกว่า 50 ปี อายุไม่เกิน 30 ปี และอายุระหว่าง 31-40 ปีตามลำดับ ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนให้ข้อมูลว่าผู้มีอายุในช่วงดังกล่าวส่วนใหญ่จะเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่ต้นจนจบโครงการ สอดคล้องกับข้อมูลในการสัมภาษณ์เชิงลึก

2.3 ค่าความต้องการในภาพรวมของประชาชนที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษามีค่าสูงสุดรองลงมาคือระดับมัธยมศึกษาและระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า ทั้งนี้เนื่องจาก ประชาชนส่วนใหญ่ที่อาศัยในพื้นที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ดังนั้น จึงเป็นกลุ่มคนส่วนใหญ่ที่เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการประชารัฐของ ตำบลท่าลื้อ และมีประสบการณ์ตรงในโครงการประชารัฐ สอดคล้องกับข้อมูลในการสัมภาษณ์เชิงลึก

2.4 ค่าความต้องการในภาพรวมของประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท มีค่าสูงสุดรองลงมาคือมีรายได้มากกว่า 20,000 บาท และมีรายได้ตั้งแต่ 10,001-20,000 บาท ทั้งนี้เนื่องจาก ประชาชนส่วนใหญ่ที่อาศัยในชุมชน มีรายได้น้อยและยึดอาชีพเกษตรกรเป็นหลักและเป็นกลุ่มหลักที่เข้าร่วมเป็นเครือข่ายโครงการประชารัฐของตำบลและเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในโครงการต่าง ๆ ได้เห็นสภาพที่เป็นจริงจึงสามารถประเมินความต้องการที่จำเป็นได้สอดคล้องกับข้อมูลในการสัมภาษณ์เชิงลึก

3. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 3 การกำหนดแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายประชารัฐของประชาชนตำบลท่าลื้อ อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า

3.1 ด้านการก่อรูปเครือข่าย ควรใช้สื่อประชาสัมพันธ์ที่เข้าถึงคนในชุมชน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนยังขาดความตระหนักและเล็งเห็นประโยชน์ของเครือข่ายประชารัฐที่มีต่อชุมชน ดังนั้น จึงควรประชาสัมพันธ์และเชิญชวนประชาชนให้สมัครใจเข้าร่วมเป็นเครือข่ายมากขึ้น

3.2 ด้านการจัดระบบบริหารเครือข่าย ควรกำหนดผังโครงสร้างการทำงานที่ชัดเจน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสมาชิกเครือข่ายอาจจะยังไม่ทราบถึงบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจนของตนเอง ดังนั้น ระบบบริหารเครือข่ายที่ดีจะช่วยให้สมาชิกสามารถแสดงบทบาทตามหน้าที่ ความรับผิดชอบได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3.3 ด้านการใช้ประโยชน์เครือข่าย ควรสร้างความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข้อมูล สร้างความรู้ใหม่ และสร้างแนวทางปฏิบัติให้ไปในทิศทางเดียวกันทั้งนี้เพื่อให้สมาชิกเครือข่ายการพัฒนาความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเกิดประโยชน์และส่งผลดีต่อชุมชนต่อไป

3.4 ด้านการธำรงรักษาเครือข่าย ควรมีการจัดกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่องและครบวงจร ทั้งนี้เพื่อกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของสมาชิก ซึ่งจะทำให้เกิดการเรียนรู้จากปฏิบัติจริง และเพื่อให้เกิดผู้นำรุ่นใหม่อย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 หน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ ควรประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลแนวคิดประชารัฐให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจและเล็งเห็นประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการก่อรูปหรือเข้าร่วมเป็นเครือข่ายประชารัฐให้มากขึ้น

1.2 หน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ ควรบูรณาการการทำงานร่วมกันโดยแบ่งงาน จัดระบบงาน จัดทำคู่มือและเอกสารที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจนมากขึ้นและฝึกอบรมผู้เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันขับเคลื่อนกิจกรรมการสร้างเครือข่ายประชารัฐและการจัดการกิจกรรมสาธารณะต่าง ๆ ให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อประชาชนในพื้นที่

1.3 ควรจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเครือข่ายประชารัฐอย่างต่อเนื่อง โดยจัดอบรมหรือประชุมสัมมนาในงานในพื้นที่อื่น ๆ ที่ประสบความสำเร็จในการสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็ง ทั้งนี้เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้งานประชารัฐและเพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ในการทำงานในพื้นที่ตนเอง

2. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

2.1 กำหนดให้องค์กรปกครองท้องถิ่นทุกแห่งทั่วประเทศมีพันธกิจสำคัญในการเผยแพร่และสื่อสารในทุกช่องทางกับประชาชนในพื้นที่ให้มีความรู้ ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการสาธารณะตามแนวคิดประชารัฐ รวมทั้งสิทธิเสรีภาพในรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

2.2 กำหนดให้องค์กรปกครองท้องถิ่นในทุกแห่งทั่วประเทศ จะต้องดำเนินการตามระบบบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง จริงใจเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของหลักการประชารัฐที่มุ่งเน้นให้เสริมสร้างและเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องและภาคส่วนอื่น ๆ ในสังคมได้เข้ามามีส่วนร่วมในงานราชการในระดับต่าง ๆ ได้ ไม่ใช่ดำเนินการเพื่อให้ครบตามขั้นตอนหรือระเบียบที่กฎหมายกำหนดไว้เท่านั้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาท้องถิ่นและทำให้การแก้ไขปัญหาท้องถิ่นไม่ตรงจุด ตรงประเด็น

เอกสารอ้างอิง

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2543). *การจัดการเครือข่าย: กลยุทธ์สำคัญสู่ความสำเร็จของการปฏิรูป*

การศึกษา. กรุงเทพฯ:สถาบันอนาคตศึกษาเพื่อการพัฒนา.

ศูนย์ข้อมูลประเทศไทย. (2561). *ตำบลท่าล้อ อำเภอนาทม จังหวัดกาฬสินธุ์*. สืบค้นเมื่อ 15

กรกฎาคม 2562, จาก <http://kanchanaburi.kapook.com/ท่าม่วน/ท่าล้อ>

สุวิมล ว่องวานิช. (2542). *การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เสรี พงศ์พิศ. (2548). *เครือข่าย: ยุทธวิธีเพื่อประชาคมเข้มแข็ง*. กรุงเทพฯ: เจริญวิทย์การพิมพ์.

_____. (2548). *วัฒนธรรมองค์กรของโลกยุคใหม่ เครือข่าย ยุทธวิธีเพื่อประชาคมเข้มแข็ง*
ชุมชนเข้มแข็ง. กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน.

Osborne, S. P. (2010). *Introduction: The (New) Public Governance: A Suitable Case for Treatment ?*. In *The New Public Governance ? : Emerging Perspectives on the Theory and Practice of Public Governance*. London: Routledge.

United Nations Development Programme. (1995). *Public Sector Management, Governance, and Sustainable Development*, A UNDP Policy Document. pp. 57-63.

- Starkey, Paul. (1997). *Networking for Development*. London: IFRTD (The International Forum for Rural Transport and Development).
- Yamane, Taro. (1973). *Statistics, An Introductory Analysis*. (3rd ed.). New York: Harper & Row.

Translated Thai References

- Chareonwongsak, K. (2003). *Network Management: Important Strategies for Success of Reform Education*. Bangkok :Institute for Future Studies for Development.
- Thailand Information Center. (2561). *Tambon Tha Lo, Tha Muang District, Kanchanaburi Province*. Retrieved July 15, 2019, from [http://kanchanaburi.kapook.com/ThaMuang/Tha Lo](http://kanchanaburi.kapook.com/ThaMuang/ThaLo)
- Wongwanit, S. (1999). *Action Research in Classroom*. Bangkok: Chulalongkorn University.
- Phongphit, S. (2005). *Network: Strategies for an Intense Community. Strong community*. Bangkok: Charoen WitkanPrint.
- _____. (2005). *Organization Culture of the Modern World. Tactical Network for Community Intense Community.Strong*. Bangkok: Institute of Community Enterprise Promotion.
- Osborne, S. P. (2010). *Introduction: The (New) Public Governance: A Suitable Case for Treatment ?*. In *The New Public Governance ? : Emerging Perspectives on the Theory and Practice of Public Governance*. London: Routledge.
- United Nations Development Programme. (1995). *Public Sector Management, Governance, and Sustainable Development*, A UNDP Policy Document. pp. 57-63.
- Starkey, Paul. (1997). *Networking for Development*. London: IFRTD (The International Forum for Rural Transport and Development).
- Yamane, Taro. (1973). *Statistics, An Introductory Analysis*. (3rd ed.). New York: Harper & Row.